

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Філософський факультет

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія управління

Освітня програма “Психологія”

Спеціальність 053 “Психологія”

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від « 29 » серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія управління
Викладач (-і)	Іванцев Людмила Ігорвна, Чуйко Оксана Михайлівна
Контактний телефон викладача	0505085558
E-mail викладача	liudmyla.ivantsev@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	заочна/ дистанційна
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=118&id_course=6813
Консультації	Відповідно до графіка консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Психологія управління» є базовою складовою частиною дисципліни психологічного циклу нормативного блоку. Предметом вивчення навчальної дисципліни є система знань щодо змісту та особливостей психологічних аспектів управлінської діяльності. Визначається фундаментальною роллю для майбутніх психологів знань, умінь та навичок з організації проведення психодіагностичної, експертної, психокорекційної, психоконсультативної та психотерапевтичної роботи в управлінській діяльності; практичного використання психологічних чинників і детермінантів доцільного управління поведінкою особистості та соціальних груп, розуміння їх ролі при вирішенні організаційно-управлінських проблем і завдань і практичній діяльності; важливістю здійснення просвітницьких та профілактичних заходів з питань роботи із проблем управлінської діяльності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою навчальної дисципліни є розкрити значення даного курсу у структурі практичної діяльності психолога; розкрити систему уявлень про основні теоретичні напрямки психології управління та закономірності управлінської діяльності; ознайомити з методологічними основами психології соціального управління; ознайомити студентів з проблемами особистості та психологічними особливостями поведінки людини в системі управління; ознайомити з напрямками, формами та змістом роботи спрямованих на всебічне удосконалення управлінської діяльності по вирішенню професійних завдань.</p> <p>Цілі : формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань щодо психосоціологічних підходів у сучасній управлінській парадигмі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з психологією управлінської діяльності, психологічними основами професіоналізму, морально-психологічними та соціокультурними засадами управління, психологічним змістом функцій управління; ознайомлення з психологією особистості керівника, його професійно важливими якостями та рисами, характеристикою стилів керівництва, комунікативними навиками управління психологією досягнення кар'єри керівником; ознайомлення з психологією організації, феноменами відповідальності та влади в організації, психологічними особливостями командування, особливостями управління організацією у ситуації нововведення; психологією конфлікту та формування сприятливого соціально-психологічного клімату в організації; ознайомлення психологічними аспектами управління людськими ресурсами; - оволодіння студентами практичними навичками ділового спілкування, адекватного сприймання та здійснення ефективного психологічного впливу на членів групи, подолання труднощів у сфері спільної діяльності, розв'язання конфліктів; оволодіння навичками роботи з психологічними техніками психології управління в практичній діяльності; підбирати і використовувати активні методи навчання для активізації діяльності персоналу; оволодіння навичками роботи щодо проведення психодіагностичної, експертної, психокорекційної, психоконсультативної та психотерапевтичної 	

роботи в управлінській діяльності; розробка рекомендації щодо становлення і розвитку керівника; розробка просвітницьких та профілактичних заходів з питань роботи із проблем управлінської діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, саногенно; здатність бути критичним і самокритичним; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність генерувати нові ідеї (креативність); навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально-психологічними механізмами заєморозуміння і взаємовпливу; здатність працювати в команді; здатність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності.

Фахові компетентності: здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології; здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків; здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій; здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження; здатність аналізувати та систематизувати одержані результати; формулювати аргументовані висновки та рекомендації; здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту населення; здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання: розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги; формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження; рефлексувати і критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки; складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	8
семінарські заняття / практичні /	2
самостійна робота	80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6-й семестр	053 Психологія	3	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Психологія управління як галузь психологічного знання. Становлення та розвиток психології управління.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, завдання психології управління. 2. Психологія управління як галузь психологічної науки. 3. Структура, функції та основні категорії психології управління. 4. Методологія та методи психології управління. 5. Історія та сучасний стан розвитку психології управління. 	<p>лекція (2 год.)</p>	<p>1.Кулініч І.О. Психологія управління: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. –292с.</p> <p>2.Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. – К.: МАУП, 1999. – 176с.</p> <p>3. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. – К.: Академ-видав, 2003. – 568с.</p>	<p>Самостійне опрацювання питань та завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Визначте місце психології управління в системі управління організаціями. 2.Дайте визначення поняття «управлінська діяльність». У чому відмінність управлінської діяльності від інших видів діяльності? 3. Що є продуктом управлінської діяльності? 4. Що визначає зміст управлінської діяльності? 5. Визначте принципи, на основі яких здійснювалось управління, та ідентифікуйте їх з тією або іншою науковою школою або парадигмою. 6.Які методи використовуються в психології управління? 7. Які сучасні напрями наукових досліджень в психології управління? 8.Охарактеризуйте специфіку зарубіжної та вітчизняної психології управління. 9.Який внесок українських мислителів у процес 	<p>5б. за індивідуальну роботу до теми</p>	<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять.</p>

<p>Тема 2.</p> <p>Психологічна структура управлінської діяльності. Психологічні аспекти реалізації управлінських функцій.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічна структура управлінської діяльності. 2. Морально-психологічні засади управління. 3. Соціокультурний та етнопсихологічний контекст управлінської діяльності. 4. Класифікація функцій управління. 5. Психологічний зміст функцій управління: <ul style="list-style-type: none"> - планування та прийняття управлінських рішень; - організація діяльності як функція управління; - мотивація як функція управління; -соціально-психологічна функція; <p>Функція контролю.</p>	<p>лекція (2год)</p> <p>семінарське заняття (2 год)</p>	<p>1.Кулініч І.О. Психологія управління: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. –292с.</p> <p>2.Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. – К.: МАУП, 1999. – 176с.</p> <p>3. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. – К.: Академ-видав, 2003. – 568с.</p>	<p>зародження психології управління? Підготовка рефератів</p> <p>Ведення термінологічного словника</p> <p>Самостійне опрацювання питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Організація діяльності як функція управління. 2.Специфіка організації діяльності в умовах формальних і неформальних взаємозв'язків. <p>Розкрити питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Роль морально-психологічних чинників в управлінні. - Компоненти морального здоров'я учасників управлінського процесу. - Моральні принципи взаємодії. - Моральна поведінка керівника. <p>2. Альтернативні питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проаналізуйте причини неетичної поведінки керівника. - Порівняйте етику відносин усередині організації і етику зовнішніх відносин. <p>Практичне завдання: проаналізувати особливості постановки цілей в управлінській</p>	<p>5б. - (вибірково, під час опитування на семінарі) 5б. за індивідуальну роботу до теми</p>	<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять.</p>
---	--	--	--	--	--

			<p>діяльності.</p> <p>Підготовка рефератів.</p> <p>Ведення термінологічного словника</p>	
<p>Тема 3 . Психологія особистості керівника</p> <p>План</p> <p>1. Постать керівника в історії розвитку суспільства.</p> <p>2. Керівник як об'єкт психологічного дослідження.</p> <p>3. Управлінські ролі керівника.</p> <p>4. Мотиваційна сфера особистості керівника.</p> <p>5. Психологічні особливості стилів та типи керівників.</p> <p>6. Психологічні якості особистості керівника.</p> <p>7. Гендерний аспект управлінської діяльності.</p> <p>8. Ортобіоз особистості керівника.</p> <p>9. Регресивний розвиток керівника та управлінська деформація.</p>	<p>лекція (2 год.)</p> <p>Семінарське заняття (2год.)</p>	<p>1.Кулініч І.О. Психологія управління: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. –292с.</p> <p>2.Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. – К.: МАУП, 1999. – 176с.</p> <p>3. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. – К.: Академ-видав, 2003. – 568с.</p>	<p>1. Охарактеризуйте поняття «керівник», «керівництво», «лідер» та «лідерство». Вкажіть на їх спільні риси та відмінності.</p> <p>2. У чому різниця між формальним та неформальним лідером?</p> <p>3. Охарактеризуйте психологічні типи керівників.</p> <p>4. Проаналізуйте основні теорії лідерства.</p> <p>5. Які особисті риси людини формують ефективного керівника (лідера).</p> <p>6. Визначити основні переваги та недоліки традиційних стилів керівництва.</p> <p>7. Охарактеризуйте поняття «стать» і «гендер». У чому їх відмінності.</p> <p>8. Яке значення мозкової асиметрії в статево гендерном аспекті управління.</p> <p>Практичне завдання: скласти психограму</p>	<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять.</p>

<p>Тема 4. Психологічна характеристика організації в управлінні. Психологія конфліктів в управлінні та шляхи їх вирішення у системі управління</p> <p>План</p> <p>1. Психологічна характеристика організації та соціальної групи.</p> <p>2. Поняття команди. Феномен конкуренції.</p> <p>3. Поняття влади і авторитету в психології управління.</p> <p>4. Психологія конфліктів та шляхи їх вирішення у системі управління.</p>	<p>лекція (2 год.)</p>	<p>1. Кулініч І.О. Психологія управління: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 292с.</p> <p>2. Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. – К.: МАУП, 1999. – 176с.</p> <p>3. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. – К.: Академ-видав, 2003. – 568с.</p> <p>4. Пірен М.І. Конфлікти і управлінські ролі: соціально-психологічний аналіз. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 200с.</p>	<p>керівника (середньої, вищої ланки)</p> <p>Самостійне опрацювання питань:</p> <p>1. Поняття структурно-рольового розподілу в групі.</p> <p>2. Поняття влади і авторитету в психології управління. Джерела влади і авторитету. Психологічні характеристики влади і авторитету.</p> <p>3. Психологія впливу керівника на підлеглих як прояв його влади і авторитету в організації.</p> <p>4. Поняття корпоративної культури організації. Види, складові корпоративної культури організації.</p> <p>5. Форми перебігу конфлікту в організації.</p> <p>6. Роль керівника у вирішенні конфліктів підлеглих</p> <p>Практичне завдання: підібрати діагностичний інструментарій дослідження згуртованості колективу, його функціонально-рольового розподілу.</p>	<p>56. за індивідуальну роботу до теми</p>	<p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять.</p>
--	----------------------------	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за <i>поточним</i> та <i>підсумковим</i> контролюми. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та</p>
--	---

письмовій формі (тестування, контрольна робота, самостійної роботи). Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки виконаних завдань.

Усі контрольні заходи включено до 100-бальної шкали оцінювання.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, де 50 балів відводиться на оцінку усних відповідей студентів, тестування, презентації, виконання самостійної роботи та контрольної роботи і 50 балів – на оцінювання відповідей студентів на екзамені.

Критерії оцінювання знань студентів:

В основу системи оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни «Психологія управління» закладені наступні критерії:

- 1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни;
- 2) адекватність знань – їх правильність, відповідність теоретико-методологічним основам курсу;
- 3) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації по навчальній дисципліні та вміння його вербалізувати;
- 4) вміння творчо мислити, давати своє бачення і розуміння поставлених завдань («побічний продукт» діяльності)

Виходячи з цього, оцінка **«відмінно»** ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем дисципліни, розгляду яких були присвячені лекційні та семінарські заняття. При цьому знання повинні бути осмисленими, що проявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Вміння підходити до рішення завдання не тільки у форматі репродукції, але й креативного мислення.

Оцінка **«добре»** ставиться за наявність у студента знань щодо більшості тем предмету, які передбачені навчальною програмою. При цьому знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).

Оцінка **«задовільно»** ставиться за наявність у студента фрагментарних знань дисципліни, які при цьому не завжди точно ним розуміються і не достатньо повно вербалізуються.

Оцінка **«незадовільно»** ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем навчальної дисципліни, або ж за наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.

Підсумок викладається за національною шкалою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

Вимоги до письмової роботи

Перед написанням письмової роботи у форматі тестів, контрольної роботи, самоаналізу тощо студенти отримують завдання та посилання на навчально-методичну й наукову літературу для самостійної підготовки.

Виконання індивідуальних завдань покликане розвивати самостійність навчальної діяльності, мисленнєві операції в опрацюванні навчального матеріалу (аналіз, порівняння, конкретизація, узагальнення, класифікація, синтез тощо), також творчі здібності, комунікативний потенціал, здатність до самоорганізації, що виявляється у спроможності репрезентувати опрацьований матеріал.

Семінарські заняття

На семінарському занятті оцінювання здійснюється на основі таких критеріїв: відповідність змісту виступу студента до змісту питань, що обговорювалися на семінарі; активність студента на семінарському занятті; вміння вести дискусію; толерантність при веденні дискусії; обґрунтованість власних суджень; посилання при дискусії (виступах) на першоджерела; вміння використовувати теоретичні знання для розв'язання вузлових проблем, практичних задач тощо; вміння використовувати матеріал попередніх курсів під час роботи на семінарському занятті; вміння використовувати наочні наявні засоби; вміння робити презентацію з вибраної теми використанням комп'ютерних технологій; вміння представити результат самостійної творчої роботи.

Глибину знань студентів з теми семінарського заняття перевіряється шляхом написанням самостійних робіт, термінологічного диктанту, тестів тощо.

Порядок набирання балів за семінарські заняття визначається візитком навчальної дисципліни.

До прикладу: опитування на семінарських заняттях (максимум 5 б.); підготовка презентація реферату (максимум 5б); індивідуально-самостійна робота до теми дисципліни (максимум 5 б.).

Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Умови допуску до підсумкового контролю(екзамен) передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням складових (відвідування лекційних, практичних занять, виконання вчасно самостійної роботи, написання рефератів).</p> <p>Для допуску до екзамену студент має виконати всі завдання та набрати впродовж семестру мінімум 25 балів, максимум – 50 балів</p>

7. Політика курсу

Політика курсу «Психологія управління» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, які слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт, а саме : виконання самостійної роботи, конспектування вказаної літератури, яка виносить до кожної теми ; написання тестових завдань, реферату та словника психологічних термінів. У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю(у разі якщо він не відпрацює пропущені заняття і не виконає обов'язков навчальну програму). Якщо студент не ліквідував заборгованість і не набрав мінімум 25 балів, він буде спрямований на повторне вивчення навчальної дисципліни. Студент набирає 50 балів за роботу впродовж семестру (мінімум -25) та 50 балів – за іспит.

Викладання курсу та взаємодія із студентом ґрунтуються на політиці академічної доброчесності.

8. Рекомендована література

Базова

1. Карамушка Л.М. Психологія освітнього менеджменту: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2004. – 424с.
2. Крысько В.Г. Социальная психология: словарь-справочник. – Мн.: Харвест, 2004. – 688с.
3. Кулініч І.О. Психологія управління: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. –292с.
4. Лозниця В.С. Психологія менеджменту: Навч.посібник. К.:ТОВ«УВПК«Ексоб», 2000.512с.
5. Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. – К.: МАУП, 1999. – 176с.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 568с.
7. Основи психолого-управлінського консультування: Навчальний посібник/ За наук. ред Л.М.Карамушки. – К.: МАУП, 2002 – 136с.
8. Пірен М.І. Конфлікти і управлінські ролі: соціально-психологічний аналіз. – К.: Вид-во УАДУ, 2000.—200с.
9. Савчин М.В. Психологія відповідальної поведінки. – К.: Україна. – віта, 1996. – 130с.
10. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій гендерні аспекти: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закладів та слухачів ін-тів післядипломної освіти / За наук. ред. С.Д.Максименка, Л.М.Карамушки, Т.В.Зайчикової. – 2-е вид., перероб. та доповн. – К.: Міленіум, 2006. – 368с.
11. Словарь психолога-практика / Сост.С.Ю.Головин. – Мн.: Хервест, 2001.—961с.
12. Чуйко О.М. Методичні рекомендації до проведення семінарських занять з курсу «Психологія управління» (для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Психологія»/О.М.Чуйко. Івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, 2010. – 139с.
13. Чуйко О.М. Методики і тести в психології управління: довідково-методичний посібник/ О.М.Чуйко. – івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, 2010. – 216с.
14. Швалб Ю.М., Данчева В.О. Практична психологія в економіці та бізнесі. – К.: Лібра, 1998. – 270с.

15. Шарухин А.П. Психология менеджмента: Учебное пособие. – СПб.: Речь, 2005. – 352с.

16. Урбанович А.А. Психология управления: Учебное пособие. – Мн.: Учебное пособие. – Мн. Харвест, 2007.— с.332-349

Допоміжна

1. Бакирова Г.Х. Управление человеческими ресурсами. – СПб.: Речь, 2003. – 152с.

2. Горшкова Е.Г. Управление карьерой: Руководство по ловле золотых рыбок. – СПб.: Речь, 2007. 206с.

3. Истратова О.Н. Справочник психолога-консультанта организации / О.Н.Истратова, Т.В.Эксакусто. Изд. 2-е. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 638с.

4. Дубиненко Е.Н. Техники подбора персонала: Искусство находить лучших. – СПб.: Речь, 2007. 169с.

5. Коломинський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект) Монографія. – К.: МАУП, 2000. – 286с.

6. Ложкін В.Г., Сьомін С.В., Петровська Т.В., Кисельова О.Р. Конфлікти у сумісній діяльності. – К. Сфера, 1995. – 95с.

7. Максимов В.Е. Коучинг от А до Я. Возможно все. – СПб.: Издательство «Речь», 2004. – 272с.

8. Войнович М.В. Карамушка Л.М. Психологічні основи розв'язання управлінських конфліктів освітніх закладах//Управління закладами середньої освіти: психологічні аспекти. – К. Ін-т психолог АПН України, 2001. – С.129-149

9. Коломинський Н.Л. Основні запити управлінського персоналу комерційних організацій щодо психологічної допомоги з проблем управління// Актуальні проблеми психології. Том I.: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. – К.: Інститут психології ім...Г.Костюк АПН України, 2002, частина 4. – С.216-219

10. Ткач Р.В. Поняття професійної кар'єри у психології менеджменту, її види та динаміка розвитку // Режим доступу – http://www.bdpu.org/scientific_published/psychology_2_2005/15

11. Чуйко О.М., Пілецька Л.С. Психологічні компоненти формування професійної кар'єри управління // Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2009. Вип. 14. – Ч.2. – С.144-153

Інтернет-ресурси:

www.koob.ru

www.psylib.ru

http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/SoPs/2009_1/index.htm

<http://posibnyky.vntu.edu.ua/psihol/1rozdr111.htm>

http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_upravlinnya_-_kulinich_io

http://www.aratta-ukraine.com/books_ua.php?id=6